

KABINET HAVEL - Úsvit v Čechách

cyklus diskusí s kritickou reflexí současné české společnosti

listopad 2008 - listopad 2009

www.usvitvcechach.cz

ČESKÉ HODNOTY - o toleranci, víře, hodnotách a duchovním rozměru českého člověka

17. prosince 2008 21:00 hod. Divadlo Husa na provázku

hosté: Otakar Motejl, Jiří Stránský, Rut Kolínská

moderátorka: Renata Kalenská

Před pikolou, za pikolou...

Peter Fronček - student Masarykovy univerzity - Mediální studia a žurnalistika, Sociologie, Obecná matematika

Máme zkažené mysli, řekl minulou středu během diskuse Jiří Stránský a dodal: „I mně, a myslím že ostatně všem, se během oněch čtyřiceti let komunismu přepálily v mozku některé spoje.“ Částečně tak odpověděl na otázku, kterou jsem si přibližně v polovině debaty položil. Ten večer se mělo diskutovat o toleranci, víře a hodnotách dnešního českého člověka. Mluvílo se opravdu o leccčems, jenže výše zmiňovaným tématům se aktéři věnovali jen sporadicky a převážně povrchně. Proč tomu tak bylo? Ano, přesně tak moje otázka zněla.

Tolerance, víra a hodnoty, to jsou tři zásadní věci, které nám Čechům v současnosti chybí, nebo přinejmenším věci, s nimiž máme velké problémy. Potom není divu, že se o nich těžce mluví. Ovšem abych nekřivdil - od Otakara Motejla jsme se v diskusi dozvěděli, že lidé po pádu železné opony najednou objevili krásu práva, ale už poněkud zapomněli na povinnosti, které s nimi jdou ruku v ruce. „Češi se dnes učí zodpovědnosti, kterou před devětaosmdesátým rokem neznali,“ řekla zase Rut Kolínská. Jiří Stránský pak o rasismu řekl, že je „opět generačním problémem“.

Schovávání se za minulost

Společným jmenovatelem předchozích výroků je samozřejmě čtyřicet let komunistického režimu. Ve zmiňovaných případech s komunismem tato fakta spojují jistě oprávněně. Ovšem celý večer, alespoň z pohledu diskutujících, vyzněl tak, že všechny problémy, které dnes český člověk zakouší, ať už se týkají tolerance, víry, či čehokoliv jiného, pramení z naší nešťastné minulosti. Je možné, že to pozvání hosté mysleli jinak, nicméně nešlo si nezpomenout na velmi častý postoj, který dnes řada lidí zastává, a sice neustálé schovávání se za minulost a omlouvání všech našich dnešních chyb a omylů skrze ni. Jako bychom se opravdu chtěli zříci odpovědnosti za naše kroky, a tak raději přešlapujeme na místě.

Chtěl jsem opravdu něco napsat o toleranci či víře. Kdybych však měl vycházet pouze z toho, co padlo během diskuse, nebylo by příliš z čeho čerpat. Jistě, nejde o to, dobrat se pokaždé pointy. Co mne však už pomalu unavuje, je všudypřítomné „vysvětlování komunismem“, ke kterému moderovaný večer dosti inklinoval. Ano, je nutné se o komunistickém režimu u nás bavit, ale už zdaleka není žádoucí jím kořenit všechny diskuse o současných závažných společenských otázkách. Nehrajme si tedy na schovávanou s naší minulostí. Je nutné být tolerantní k současnosti, mít víru v budoucnost a především mít víru v nás samotné, jak ostatně trefně podotknul Jiří Stránský.

Poznámka: text zveřejněn 22. prosince 2008 v Lidových novinách

<http://www.lidovky.cz/pred-pikolou-za-pikolou-0sv->

[/ln.noviny.asp?c=A081222_000043_ln_noviny_sko&klic=229188&mes=081222_0](http://ln.noviny.asp?c=A081222_000043_ln_noviny_sko&klic=229188&mes=081222_0)